

**Załącznik nr 3 do Decyzji określającej szczegółowe warunki przyznania
dofinansowania na realizację projektu
– wyciąg z zapisów Podręcznika wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich
na lata 2021- 2027 w zakresie informacji i promocji**

1. Jak oznaczać dokumenty i działania informacyjno-promocyjne w projekcie?

Jako beneficjent musisz oznaczać działania informacyjne i promocyjne, dokumenty oraz materiały związane z realizacją projektu, które podajesz do wiadomości publicznej lub przeznaczasz dla uczestników projektów. Z wyjątkiem dokumentów, w których ze względu na ich specyfikę nie można zmieniać i ingerować w ich wzory, np. z powodu obowiązującego prawa (dokumenty księgowe, certyfikaty etc.).

Uwaga! Jeśli w zestawieniu lub na materiale występują inne znaki dodatkowe (logo), to nie mogą być one większe (mierzone wysokością lub szerokością) od flagi (symbolu) Unii Europejskiej.

1.1. Jakie znaki graficzne należy umieścić?

Jeśli realizujesz projekt finansowany przez program regionalny, oznaczenie projektu musi zawierać następujące znaki:

Znak Funduszy Europejskich	Znak barw Rzeczypospolitej Polskiej	Znak Unii Europejskiej	Znak marki Lubuskie
złożony z symbolu graficznego i nazwy Fundusze Europejskie dla Lubuskiego	złożony z barw RP oraz nazwy Rzeczpospolita Polska	złożony z flagi UE i napisu „Dofinansowane przez Unię Europejską”	

1.2. Liczba znaków w zestawieniu

Liczba znaków w zestawieniu (tzn. w jednej linii) nie może przekraczać czterech¹, łącznie ze znakami FE, znakiem barw RP i znakiem UE, a w przypadku programów regionalnych również z herbem lub oficjalnym logo województwa.

Nie można w zestawieniu umieszczać znaków wykonawców, którzy realizują działania w ramach projektu, ale którzy nie są beneficjentami. Inne znaki, jeśli są potrzebne, można umieścić poza zestawieniem – linią znaków: FE, barw RP, UE (z wyjątkiem tablic, plakatów i naklejek, których wzory nie mogą być modyfikowane).

¹ Nie dotyczy tablic, plakatów, naklejek, których wzory nie mogą być zmieniane.

2. Jak oznaczać miejsce projektu? Tablice i plakaty.

Twoje obowiązki związane z oznaczaniem miejsca realizacji projektu zależą od rodzaju projektu oraz całkowitego kosztu projektu. Zarówno tablice, jak i plakaty, muszą znajdować się **w miejscu dobrze widocznym**.

2.1. Tablice informacyjne

2.1.1. Jak powinna wyglądać tablica informacyjna?

Tablica musi zawierać:

1. znak FE, znak UE oraz herb lub oficjalne logo promocyjne województwa (jeśli realizujesz projekt dofinansowany przez program regionalny),
2. nazwę beneficjenta,
3. tytuł projektu,
4. adres portalu www.mapadotacji.gov.pl.

Wzór tablicy dla programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027:

	Fundusze Europejskie	Dofinansowane przez Unię Europejską	
<p>[To jest miejsce na tytuł projektu w jednym, dwóch lub trzech wierszach]</p>			
<p>Beneficjent: [Nazwa beneficjenta do uzupełnienia w jednym lub dwóch wierszach]</p>			
<div>www.mapadotacji.gov.pl</div>			

Projekty tablic są przygotowane w trzech wymiarach: 80/40, 120/60 i 240/120 cm.

UWAGA: Wzór tablic informacyjnych jest obowiązkowy, tzn. nie można go modyfikować, dodawać/usuwać znaków, poza uzupełnianiem treści we wskazanych polach.

2.1.2. Gdzie umieścić tablicę informacyjną?

Tablicę informacyjną umieścić w miejscu realizacji projektu, np. tam, gdzie prowadzone są prace budowlane lub infrastrukturalne.

Jeżeli realizujesz projekt, ale nie przewidujesz w nim prac budowlanych lub infrastrukturalnych, a planujesz inwestycje rzeczowe lub zakup sprzętu, to tablica powinna znajdować się na lub przed siedzibą beneficjenta.

Wybierz miejsce dobrze widoczne i ogólnie dostępne, gdzie największa liczba osób będzie miała możliwość zapoznać się z treścią tablicy.

Jeśli prowadzisz prace w kilku lokalizacjach, należy ustawić kilka tablic w kluczowych dla projektu miejscach.

W przypadku inwestycji liniowych (takich jak np. drogi, koleje, ścieżki rowerowe etc.) umieść przynajmniej dwie tablice informacyjne: na odcinku początkowym i końcowym. Tablic może być więcej, w zależności od potrzeb.

Powierzchnia tablicy powinna być odpowiednio duża tak, aby była dobrze widoczna.

2.1.3. Kiedy umieścić tablicę informacyjną i na jak długo?

Tablicę informacyjną musisz umieścić niezwłocznie po rozpoczęciu fizycznej realizacji Projektu obejmującego inwestycje rzeczowe lub zainstalowaniu zakupionego sprzętu. Jeśli projekt rozpoczął się przed uzyskaniem dofinansowania, tablica powinna stanąć bezpośrednio po podpisaniu umowy lub uzyskaniu decyzji o dofinansowaniu (nie później niż dwa miesiące od tej daty).

Tablica informacyjna powinna być wyeksponowana w okresie realizacji projektu oraz w okresie jego trwałości. Okres trwałości projektu jest określony w umowie o dofinansowanie. Musi zatem być wykonana z trwałych materiałów, odpornych na warunki atmosferyczne. Uszkodzoną lub nieczytelną tablicę musisz wymienić lub odnowić.

2.1.4. Co zrobić, jeśli realizuję kilka projektów w tym samym miejscu?

Jeśli w tym samym miejscu realizujesz kilka projektów, które musisz oznaczyć tablicami lub jeśli w późniejszym terminie otrzymasz dalsze finansowanie na ten sam projekt, możesz umieścić jedną, **wspólną tablicę informacyjną**. Wygląd wspólnej tablicy musi być zgodny z zasadami określonymi w *Księdze Tożsamości Wizualnej marki Fundusze Europejskie 2021-2027*.

2.2. Plakaty informujące o projekcie

2.2.1. Jak powinien wyglądać plakat?

Plakat musi zawierać:

1. znak FE, znak UE oraz herb lub oficjalne logo promocyjne województwa (jeśli realizujesz projekt finansowany przez program regionalny),
2. nazwę beneficjenta,
3. tytuł projektu,
4. wysokość dofinansowania projektu z Unii Europejskiej,
5. adres portalu www.mapadotacji.gov.pl

Wzór plakatu dla programu regionalnego (przykład):

Fundusze
Europejskie

Dofinansowane przez
Unię Europejską

[Nazwa beneficjenta do uzupełnienia]
realizuje projekt [tytuł projektu do
uzupełnienia]

Dofinansowanie projektu z UE:
[kwota w PLN do uzupełnienia]

www.mapadotacji.gov.pl

UWAGA: Wzór plakatu jest obowiązkowy, tzn. nie można go modyfikować, dodawać/usuwać znaków poza uzupełnieniem treści we wskazanych polach.

2.2.2. Gdzie umieścić plakat?

Plakat umieścić w widocznym i dostępnym publicznie miejscu. Może być to np. wejście do budynku, w którym masz swoją siedzibę albo w recepcji. Musisz zawiesić przynajmniej jeden plakat, a jeśli działania w ramach projektu realizujesz w kilku lokalizacjach, plakaty umieścić w każdej z nich.

2.2.3. Kiedy umieścić plakat i na jak długo?

Plakat musi być wyeksponowany w trakcie realizacji projektu. Trzeba go umieścić w widocznym miejscu nie później niż miesiąc od uzyskania dofinansowania.

3. Jak oznaczyć sprzęt i wyposażenie zakupione/powstałe w projekcie?

3.1.1. Jak powinna wyglądać naklejka?

Jako beneficjent jesteś zobowiązany do umieszczenia naklejek na zakupionym wyposażeniu, sprzęcie i środkach transportu dofinansowanych ze środków UE i budżetu państwa. Naklejki powinny znajdować się w dobrze **widocznym miejscu**.

Naklejka musi zawierać:

1. zestawienie znaków: Funduszy Europejskich (lub znaku odpowiedniego programu), barw Rzeczypospolitej Polskiej, Unii Europejskiej),
2. tekst „Zakup finansowany ze środków Unii Europejskiej” (wariant 1), lub „Zakup współfinansowany ze środków Unii Europejskiej” (wariant 2)

Wzór naklejki:

UWAGA: Wzór naklejki jest obowiązkowy, tzn. nie można go modyfikować, dodawać/usuwać znaków.

Naklejki należy umieścić na:

1. sprzętach, maszynach, urządzeniach (np. maszyny, urządzenia produkcyjne, laboratoryjne, komputery, laptopy),
2. środkach transportu (np. samochodach, radiowozach, tramwajach, autobusach, wagonach kolejowych),
3. aparaturze (np. laboratoryjnej, medycznej, modelach szkoleniowych),
4. środkach i pomocach dydaktycznych (np. tablicach, maszynach edukacyjnych), itp.

4. Jakie informacje musisz umieścić na stronie internetowej?

Jeśli posiadasz stronę internetową lub konto/stronę w mediach społecznościowych musisz tam zamieścić opis projektu. **Musi się tam znaleźć:**

1. informacja o otrzymaniu dofinansowania z UE,
2. opis projektu, w tym opis jego celów i rezultatów,

3. zestawienie znaków: Funduszy Europejskich, barw Rzeczypospolitej Polskiej, Unii Europejskiej i, jeśli realizujesz projekt finansowany przez program regionalny, także herb lub oficjalne logo promocyjne województwa.

Pamiętaj, że oznaczenia na stronach internetowych i w mediach społecznościowych występują zawsze **w wariacie pełnokolorowym**. Nie można tu zastosować wersji achromatycznych.

Jeżeli tworzysz nową stronę internetową, którą finansujesz w ramach projektu, oznaczenia graficzne muszą znaleźć się na samej górze strony internetowej. Taką stronę musisz utrzymywać do końca okresu trwałości projektu.

4.1. Jakie informacje powinien zawierać opis projektu na stronie internetowej?

Opis projektu na Twojej stronie internetowej musi zawierać:

1. tytuł projektu lub jego skróconą nazwę,
2. działania, które będą realizowane w ramach projektu (opis, co zostanie zrobione, zakupione etc.)
3. grupy docelowe (do kogo skierowany jest projekt, kto z niego skorzysta),
4. cel lub cele projektu,
5. efekty, rezultaty projektu (jeśli opis zadań, działań nie zawiera opisu efektów, rezultatów)
6. wartość projektu (łącznie koszt projektu),
7. wysokość wkładu z Funduszy Europejskich.

Jest to minimalny zakres informacji, obowiązkowy dla każdego projektu. Dodatkowo rekomendujemy zamieszczanie zdjęć, grafik, materiałów audiowizualnych oraz harmonogramu projektu, prezentującego jego główne etapy i postęp prac.

Przykładowy opis projektu znajdziesz w *Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji*.

5. Gdzie znajdziesz znaki: FE, barw RP, UE i wzory materiałów?

Potrzebne znaki i zestawienia znaków zapisane w plikach programów graficznych, a także wzory plakatów, tablic, naklejek i poglądowe wzory innych materiałów informacyjno-promocyjnych znajdziesz na portalu:

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-2021-2027/prawo-i-dokumenty/zasady-komunikacji-fe/> oraz na stronach internetowych programów.

Jest tam również dostępna *Księga Tożsamości Wizualnej marki Fundusze Europejskie 2021-2027*, w której znajdziesz szczegółowe zasady tworzenia i używania oznaczeń projektów.

Zasady stosowania herbu województwa lub jego oficjalnego logo promocyjnego oraz gotowe zestawienia logotypów dla programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027, znajdziesz na stronie internetowej www.rpo.lubuskie.pl